

Брюксел, 30.9.2020 г.
SWD(2020) 306 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

Доклад относно върховенството на закона за 2020 г.

Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Ирландия

придружаващ

СЪОБЩЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

Доклад относно върховенството на закона за 2020 г.

Ситуация в областта на върховенството на закона в Европейския съюз

{COM(2020) 580 final} - {SWD(2020) 300 final} - {SWD(2020) 301 final} -
{SWD(2020) 302 final} - {SWD(2020) 303 final} - {SWD(2020) 304 final} -
{SWD(2020) 305 final} - {SWD(2020) 307 final} - {SWD(2020) 308 final} -
{SWD(2020) 309 final} - {SWD(2020) 310 final} - {SWD(2020) 311 final} -
{SWD(2020) 312 final} - {SWD(2020) 313 final} - {SWD(2020) 314 final} -
{SWD(2020) 315 final} - {SWD(2020) 316 final} - {SWD(2020) 317 final} -
{SWD(2020) 318 final} - {SWD(2020) 319 final} - {SWD(2020) 320 final} -
{SWD(2020) 321 final} - {SWD(2020) 322 final} - {SWD(2020) 323 final} -
{SWD(2020) 324 final} - {SWD(2020) 325 final} - {SWD(2020) 326 final}

РЕЗЮМЕ

През 2019 г. бяха осъществени или подготвени редица реформи в правосъдната система. По-специално в края на 2019 г. беше създаден независим Съдебен съвет. Въпреки че усещането за независимост на съдебната власт вече е високо, Съветът ще допринесе за по-нататъшно насърчаване на независимостта на съдебната власт от изпълнителната и законодателната. Нейният Комитет за съдебно поведение ще отговаря за дисциплинарните производства, а окончателното решение за освобождаване на съдиите ще остане прерогатив на парламента (*Oireachtas*). Планираната реформа има за цел да въведе изменения в системата за назначаване и повишаване на кадрите. Важен елемент от тази реформа е да се съхрани независимостта на съдебната власт, като се вземат предвид препоръките на Съвета на Европа. Работна група ще разгледа въпроса за броя и вида на съдиите, които са необходими за гарантиране на ефикасно правораздаване през следващите пет години. Текущият преглед на гражданското правосъдие може да предложи добра възможност за подобряване на достъпа до правосъдие, по-специално чрез системата за правна помощ. Цифровизацията и ресурсите на правосъдната система, включително броя на съдиите, продължават да бъдат предизвикателство.

Ирландия проведе няколко реформи, насочени към засилване на борбата с корупцията, по-специално чрез Закона за наказателното правосъдие (корупционните престъпления) от 2018 г. В Закона за наказателното правосъдие бяха включени няколко престъпления, свързани с корупция. Въпреки това в него се съдържа двойна разпоредба относно престъпността, която е възможно да ограничи обхвата на съдебното преследване срещу чуждестранни подкупи. Ирландия има установена правна и институционална рамка относно декларациите за имущественото състояние и интересите, както и кодекси за поведение и задължения за данъчно облагане, които в момента са в процес на преразглеждане. Законопроектът за стандартите в общественния сектор от 2015 г. отпадна с разпускането на долната камара на парламента (*Dáil*) през януари 2020 г. Програмата на новото правителство включва ангажимент за провеждане на реформа и консолидиране на етиката в законодателството относно обществените длъжности. Законите на Ирландия относно клеветата пораждат безпокойство по отношение на способността на пресата да разкрива случаи на корупция. В момента се извършва цялостно преразглеждане на уредбата за борба с корупцията на Ирландия, като прегледът на законодателството относно клеветата в момента се финализира.

По отношение на медийния плурализъм конституционните гаранции и стабилните регулаторни структури работят в рамките на политическа култура, при която се избягва намесата в редакционното съдържание на медиите и се предотвратяват конфликти на интереси от гледна точка на собствеността върху медиите. Медийният регулатор предприе стъпки за ежегодно актуализиране и публикуване на информация относно собствеността върху медиите. Свободата на изразяване и правото на достъп до официална информация са добре установени принципи. Високите разходи на делата за клевета и честото прибягване до тях са повод за загриженост. Независима частна схема, която е създадена и финансирана от печатните медии и включва Съвета по пресата и омбудсмана за пресата, се грижи за разглеждането на свързаните с пресата жалби, въз основа на Кодекса за поведение.

По отношение на принципите на взаимозависимост и взаимоограничаване има установена практика правителството и парламентът да провеждат консултации във

връзка с проекти на законодателни актове, както и предварителни оценки на въздействието. По подобен начин е предвиден контролът върху законопроекти на частни членове, които преминават определен етап от законодателния процес. Независимата Ирландска комисия по правата на човека и равенството е добре подготвена да изпълнява своите функции. Въпреки че пространството за организациите на гражданското общество в Ирландия като цяло се счита за отворено, те изразяват опасения по отношение на ограниченията на действията на гражданското общество във връзка с въздействието на сегашното тълкуване на Избирателния закон, който налага ограничения върху възможностите на финансиране на организациите на гражданското общество.

I. ПРАВОСЪДНА СИСТЕМА

Ирландия е юрисдикция на обичайното право, чиято съдебна система се разделя на гражданско и наказателно подразделение. Тя е съставена от окончателен апелативен съд (Върховния съд), Апелативен съд и първоинстанционни съдилища, които включват Висш съд с пълна юрисдикция по всички наказателни и граждански въпроси и съдилища с ограничена юрисдикция: Окръжния съд и Районния съд, организирани на регионален принцип. Две специализирани наказателни съдилища се занимават с наказателни дела, свързани с паравоенна, подривна и организирана престъпност¹. Освен това редица специализирани трибунали работят в различни области, включително отношения на работното място². От декември 2019 г. насам всички лица заемщи съдебни длъжности са членове на новосъздадения Съдебен съвет. Назначенията в съдебната система се правят от президента на Ирландия, по препоръка на правителството. Консултативният съвет за назначения в съдебната система отговаря за подбора на подходящи кандидати за назначение. Прокуратурата не е част от съдебното подразделение. Директорът на прокуратурата независимо прилага наказателното право в съдилищата. Провеждането на съдебните процеси по обвинителен акт се извършва от баристъри, които се номинират от Директора за всяко отделно дело и изпълняват неговите инструкции. Главният прокурор е правен съветник на правителството. В правната професия има два вида адвокати — солиситъри, представлявани от Обществото на юристите, и баристъри, представлявани от Адвокатската колегия на Ирландия³. Регулаторният орган за правните услуги, който представлява независим орган, създаден през 2016 г., е националният нормативен регулатор и на двата клона на правната професия.

Независимост

В края на 2019 г. беше създаден независим Съдебен съвет, отговарящ за опазването на независимостта на съдебната власт. След продължителен процес на реформи беше създаден първият постоянен съвет за съдебната власт в Ирландия. Основните му функции съгласно Закона за Съдебния съвет са да разглежда жалби, свързани със съдебни нарушения, да гарантира непрекъснатото образование и обучение на съдиите⁴ и да изготвя проекти за насоки относно определени проблеми, включително такива, свързани с обезщетения за телесни повреди. За тези цели Съветът е създал редица комитети, включително Комитет за съдебното поведение, Комитет за съдебни изследвания, Комитет за телесните повреди и Комитет за насоки относно присъдите. Съветът е съставен от всички действащи членове на съдебната власт (около 160 съдии) и има управителен съвет, който се състои от 11 съдии: петима членове по

¹ Състав от действащи съдии от Висшия съд, Окръжния съд и Районния съд се назначават в Специалния наказателен съд.

² Трибуналите се занимават и с жалби, свързани с данъка върху доходите, искове по законодателството относно равенството, заявления за имиграция, въпроси, свързани с градоустройството и заетостта. Тези трибунали се ръководят от квалифицирани специалисти и изпълнителната власт често участва в процедурите по тяхното назначение. Техните решения подлежат на обжалване или преразглеждане от Окръжния съд или Висшия съд по правни въпроси.

³ Повечето солиситъри работят в частни практики, където предлагат услуги директно на обществеността. Други солиситъри са „вътрешни“ адвокати, които се наемат например от държавата или от бизнеса. Повечето баристъри се специализират в съдебната защита и в предоставянето на правни съвети и становища, въпреки че те също могат да работят като „вътрешни“ адвокати.

⁴ Тези реформи са и в отговор на препоръките на GRECO. Група държави срещу корупцията (GRECO), Четвърти кръг на оценка — Доклад за оценка, т. 161; Група държави срещу корупцията (GRECO), Четвърти кръг на оценка — Междинен доклад за изпълнението, т. 48—51.

право (главния съдия и четирима председатели на съдилища), петима съдии, избрани от своите колеги, и един кооптиран съдия от останалите членове на управителния съвет⁵. Създаването на Съдебния съвет може да допринесе за гарантиране на независимостта и качеството на правосъдната система, в съответствие с препоръките на Групата държави срещу корупцията (GRECO)⁶.

Усещането за независимост на съдилищата и съдиите сред широката общественост и предприятията е на високо равнище. Равнището на независимост на съдилищата и съдиите се усеща като „относително добро или много добро“ от 74 % от населението и от 76 % от предприятията⁷. Високата степен на усещане за независимост на съдебната власт запазва стабилен характер през последните години.

Планираната реформа има за цел да реорганизира системата за назначаване и повишаване на кадрите в съдебната система. Дискусиите относно тази реформа са в ход от няколко години. През 2017 г. правителството внесе в парламента проектозакон по този въпрос, но той отпадна с края на предишния парламентарен мандат. В сегашната система, за първоначалните съдебни назначения Консултативният съвет за назначения в съдебната система (JAAB)⁸ препоръчва на министъра на правосъдието и равенството най-малко седем кандидати за всяка свободна длъжност⁹. Кандидатите в списъка не се подреждат по приоритет и правителството не е задължено да избира само от списъка. Повишенията на съдиите¹⁰ се правят от президента на Ирландия, по препоръка на правителството, и за тях не се прилага процедурата, провеждана от JAAB¹¹. GRECO¹² изрази загриженост за широката свобода на преценка, предоставена на изпълнителната власт. В проектозакона за Комисията за съдебни назначения се предвиждаше създаване на нова комисия за съдебни назначения, която да включва несъдебен председател и мнозинство от непрофесионални членове. Проектозаконът имаше за цел да ограничи броя на предлаганите кандидати до максимум трима, класирани по реда на предпочитанията на комисията, за всяко свободно място в

⁵ Според данните на Европейската мрежа на съдебните съвети (ЕМСС) ресурсите, с които разполага съветът са сравнително оскъдни. Информация, предоставена от ЕМСС за Доклада относно върховенството на закона за 2020 г.

⁶ Група държави срещу корупцията (GRECO), Четвърти кръг на оценка — Доклад за оценка, т. 124; Група държави срещу корупцията (GRECO), Четвърти кръг на оценка — Междинен доклад за изпълнението, т. 26.

⁷ Информационно табло на ЕС в областта на правосъдието за 2020 г., графики 44, 46 и 48. Равнището на усещане за независимост на съдебната власт се категоризира по следния начин: много ниско (под 30 % от анкетиранияте усещат независимостта на съдебната власт като относително добра и много добра); ниско (между 30 % и 39 %), средно (между 40 % и 59 %), високо (между 60 % и 75 %), много високо (над 75 %).

⁸ JAAB е съставен от петимата председатели на съдилища, главния прокурор, представител както на Обществото на юристите, така и на Адвокатската колегия, както и трима непрофесионални членове, назначени от министъра на правосъдието и равенството.

⁹ Член 16, параграф 4 от Закона за съдилищата и съдебните служители от 1995 г.

¹⁰ Този процес се нарича „издигане“.

¹¹ Членовете на съдебната власт могат да отправят писмени заявления до Главната прокуратура с искане за повишение до по-горен съд. Тези прояви на интерес се разглеждат от правителството при номинирането на кандидат за запълване на свободна съдебна длъжност в съответния съд.

¹² В препоръка на GRECO, която все още не е изпълнена, беше подчертана необходимостта от преразглеждане на текущата система за подбор, назначения, повишение и прехвърляне на съдии, с оглед насочване на назначенията към най-квалифицираните и подходящи кандидати, по прозрачен начин и без прекомерно влияние от страна на изпълнителната власт. Въпросът за необходимостта от предоставяне на подходящи ресурси на JAAB също беше повдигнат. Група държави срещу корупцията (GRECO), Четвърти кръг на оценка — Доклад за оценка, т. 132; Група държави срещу корупцията (GRECO), Четвърти кръг на оценка — Междинен доклад за изпълнението, т. 37.

съдебната система. В проекта също така се предлагаше тази процедура да се прилага за всички съдебни назначения (за разлика от сегашния процес, който обхваща само първоначалните назначения в съдебната система). Тези проекторазпоредби биха могли да ограничат свободата за политическа преценка при съдебните назначения. Въпреки това предвиденият състав на новата комисия предизвика опасения^{13,14} тъй като беше заложено мнозинство от непрофесионални членове. Програмата на новото ирландско правителство, формирано през юни 2020 г., съдържа ангажимент за приемане на проектозакона за Комисията за съдебните назначения в рамките на първите шест месеца от неговия мандат. Правителството е поело ангажимент да си взаимодейства със заинтересованите страни с цел да се направят подходящи изменения на текущия проектозакон и да се гарантира широка подкрепа за него. Такива изменения биха включили гарантиране, че главният съдия ще изпълнява ролята на председател по право на органа. Важно е в тази реформа да бъдат взети предвид препоръките на Съвета на Европа, свързани с правомощията на органа да взема решения относно подбора и кариерата на съдиите и неговата роля в процедурата за назначаване¹⁵.

Създаден е нов орган, отговарящ за дисциплинарните производства срещу съдии, с цел подобряване на отчетността на съдиите. Съдебният съвет създаде Комитет за съдебно поведение, който да разглежда жалбите, свързани с неправомерно поведение на съдии, както и да подготвя проекти за насоки относно съдебното поведение и етиката за приемане от Съвета. Освен това Комитетът предоставя съвети и препоръки относно съдебното поведение и етиката. Комитетът е съставен от петимата председатели на съдилища, в качеството им на *служебни* членове, трима съдии, избрани от техните колеги, и петима непрофесионални членове, назначени от правителството, от препоръчаните от Службата за обществени назначения. Преди тази реформа, единствената дисциплинарна санкция, приложима за съдиите, беше отстраняването от длъжност с резолюция и на двете камари на парламента, за случаи на „констатирано неправомерно поведение или неработоспособност“¹⁶. Такава санкция обаче никога не е била прилагана. Реформата на режима за дисциплинарни санкции може да доведе до подобрене на отчетността на съдиите; тя следва да съхрани независимостта на съдебната власт в съответствие със законодателството на ЕС¹⁷, като се вземат предвид и препоръките на Съвета на Европа¹⁸. Отстраняването от съдебна длъжност на дисциплинарно основание остава една от възможните санкции. Когато се

¹³ Европейска комисия, Доклад за Ирландия за 2018 г., SWD(2018) 206 final, за 2019 г. (SWD(2019) 1006 final), за 2020 г. (SWD(2020) 506 final).

¹⁴ Група държави срещу корупцията (GRECO), Четвърти кръг на оценка — Междинен доклад за изпълнението, т. 35—36.

¹⁵ Вж. Препоръка CM/Rec(2010)12 на Комитета на министрите на Съвета на Европа, т. 46—47. Съдът на Европейския съюз, в контекста на съдебните назначения на изпълнителната власт по искане на съдебен съвет, посочи, че за да може такъв съвет да допринесе за постигането на по-обективен процес, той следва да бъде достатъчно независим от законодателната и изпълнителната власт, както и от органа, на който се изисква да представи предложение за съдебно назначение. Решение на Съда на Европейския съюз от 19 ноември 2019 г., АК, съединени дела C- 585/18, C- 624/18 и C- 625/18, т. 137 и 138.

¹⁶ Член 35.4.1 от Конституцията.

¹⁷ Решение на Съда на Европейския съюз от 25 юли 2018 г., LM, C- 216/18 PPU, т. 67, вж. бележка под линия 18.

¹⁸ Вж. Препоръка CM/Rec(2010)12 на Комитета на министрите на Съвета на Европа, т. 69. В една от препоръките на GRECO, която все още не е изпълнена, се посочва необходимостта официално да се установи кодекс за поведение за съдиите и този инструмент да се свърже с механизъм за отчетност. Група държави срещу корупцията (GRECO), Четвърти кръг на оценка, т. 146; Група държави срещу корупцията (GRECO), Четвърти кръг на оценка — Междинен доклад за изпълнението, т. 43.

предвижда такава санкция, Комитетът за съдебно поведение ще отговаря за пренасочването на въпроса към министъра на правосъдието и равенството, за внасяне на предложения до камарите на парламента с цел отстраняване на съдията. Парламентът остава отговорен за вземането на решение за отстраняване от длъжност на съдии и запазва своята свобода на преценка в това отношение¹⁹, което може да предизвика загриженост относно политизирането на процеса. Накрая, обхватът на съдебния контрол, който е наличен в случаите на дисциплинарни санкции или отстраняване от длъжност, е ограничен само до законосъобразността на процедурата, без възможност за оспорване по същество²⁰.

Новосъздаденият Комитет за телесните повреди отговаря за съставянето на общи насоки относно нивото на обезщетенията, които могат да бъдат присъждани от съдилищата. Създаването на този комитет²¹ е в отговор на препоръка, поместена в Доклада относно Комисията за телесните повреди²², и има за цел да насърчи последователност в нивото на обезщетенията. Освен това Комитетът за насоки и информация относно присъдите²³ отговаря за изготвянето на проекти на насоки за присъдите. Въпреки че насоките са с незадължителен характер, в Закона за Съдебния съвет е предвидено изискване съответният съд да вземе предвид тези насоки и да посочи причините за евентуално отклоняване от тези насоки²⁴. Тази разпоредба позволява да се оцени степента, до която насоките се следват и биха могли да се използват от апелативните съдилища при определяне на това дали дадените причини за отклоняването от тях са оправдани или не. При прилагането на такива насоки следва да се обърне дължимото внимание на зачитането на независимостта на съдебната власт не само от неправомерни влияния извън съдебната власт, но също и от вътрешни такива²⁵.

¹⁹ Член 89 от Закона за Съдебния съвет от 2019 г.

²⁰ В този контекст, Съдът на Европейския съюз е приел, че „възможността за оспорване пред съд на решенията на дисциплинарните органи, представлява [част от] набор от съществени гаранции за целите на опазването на независимостта на съдебната власт“ (решение на Съда на Европейския съюз от 25 юли 2018 г., *LM*, С- 216/18 PPU, т. 67). В допълнение към това, Европейският съд по правата на човека е постановил, че съдебният контрол над дисциплинарните наказания срещу съдии „трябва да съответства на предмета на спора, тоест [...] на дисциплинарния характер на въпросните административните решения. Това съображение се отнася с още по-голяма сила за дисциплинарни производства срещу съдии, които трябва да се ползват с уважение, необходимо за изпълнението на техните задължения“ (решение на Европейския съд по правата на човека от 6 ноември 2018 г., *Ramos Nunes de Carvalho e Sá/Португалия*, жалби № 55391/19, 57728/13 и 74041/13, т. 196; вж. също така т. 176—186. Вж. също така решение на Европейския съд по правата на човека от 5 май 2020 г., *Kövesi/Румъния*, жалба № 3594/19, т. 154.)

²¹ Комитетът за телесните повреди е съставен от седем съдии, номинирани от главния съдия.

²² Втори и окончателен доклад на Комисията за телесните наранявания, Министерство на бизнеса, предприемачеството и иновациите на Ирландия, юли 2018 г.

²³ Комитетът за насоки относно присъдите е съставен от осем съдии, номинирани от главния съдия, и петима непрофесионални членове, назначени от правителството измежду лица, препоръчани от Службата за обществени назначения.

²⁴ Членове 92 и 99, с които се изменя член 22 от Закона за гражданската отговорност и съдилищата от 2004 г.

²⁵ Стандартите на Съвета на Европа изискват зачитане на независимостта на съдебната власт не само от неправомерни влияния извън съдебната власт, но също и от вътрешни такива. Решение на Европейския съд по правата на човека от 22 декември 2009 г., *Parlov-Tkalčić/Хърватия*, т. 86: „...Тази вътрешна независимост на съдебната власт изисква те да бъдат свободни от директиви или натиск от колеги съдии или от лица с административни отговорности в съда, като председателя на съда или председателя на дадено подразделение на съда. Липсата на достатъчни гаранции, обезпечаващи независимостта на съдиите в рамките на съдебната власт, и по-специално по отношение на техните преки ръководители в съда, може да доведе Съда до заключението, че

Качество

Бюджетът на правосъдната система и броят на съдиите остават под средното равнище за ЕС. Въпреки че бюджетът на глава от населението, който се отделя за правосъдната система, възлиза на 55,7 EUR през 2018 г., постоянно се увеличава през последните години, като процент от БВП той отбелязва застой²⁶. Освен това с новия Закон за съдилищата беше увеличена максималната численост на обикновените съдии на Апелативния съд от 9 на 15. Според данните от 2018 г. обаче броят на съдиите в Ирландия е бил 160, най-ниският брой на глава от населението в ЕС²⁷. В обявената през юни 2020 г. програма на правителството е включен ангажимент за създаване на работна група, която да разгледа въпроса за броя и вида на съдиите, които са необходими за гарантиране на ефикасно правораздаване през следващите пет години.

Беше създадена група за преглед, за да извърши оценка на администрирането на гражданското правосъдие, с оглед, *inter alia*, на подобряване на правосъдието и понижаване на разходите за съдебните спорове²⁸. Групата за преглед ще докладва и ще даде препоръки на министъра на правосъдието и равенството по-късно през 2020 г. Този преглед би могъл да отговори на възникналите опасения относно наличните ресурси за системата за гражданска правна помощ и времето, което ще е необходимо на Съвета за правната помощ да оценява допустимостта на гражданската правна помощ²⁹. Освен това производствата пред трибуналите (например за искове пред Комисията за отношенията на работното място и Трудовия съд) са изключени от правната помощ, освен за целите на делата за убежище. Този въпрос беше повдигнат като повод за загриженост от Ирландската комисия по правата на човека и равенството през 2019 г.³⁰. Групата за преглед ще трябва също така да разгледа възможни начини за насърчаване на алтернативни методи за разрешаване на спорове, което би могло да доведе до подобряване на стимулите за използване на алтернативни методи за разрешаване на спорове, при които понастоящем Ирландия се представя много слабо³¹. Въз основа на доклада на групата за преглед, програмата на правителството включва

съмненията на жалбоподателя относно (независимостта и) безпристрастността на даден съд може да са обективно обосновани". Според Венецианската комисия практиката Върховният съд или друг висш съд да приема насоки със задължителен характер за по-нисшите съдилища е проблематична по отношение на вътрешната независимост (Становище на Венецианската комисия (CDL-AD(2010)004-е, т. 70).

²⁶ Информационно табло на ЕС в областта на правосъдието за 2020 г., графика 33.

²⁷ Информационно табло на ЕС в областта на правосъдието за 2020 г., графика 35.

²⁸ Групата за преглед също така ще се занимава с подобряване на процедурите и практиките за гарантиране на навременни изслушвания, премахване на остарели, ненужни или прекалено усложнени процедурни правилници, преглед на начините за събиране на доказателствен материал, насърчаване на алтернативни методи за разрешаване на спорове, преглед на използването на електронни методи за комуникация, включително електронно съдопроизводство, разглеждане на степента, до която писмените становища и изявления и други съдебни документи следва да бъдат налични или достъпни чрез интернет, идентифициране на стъпките за постигане на по-ефективни резултати за ползвателите на съдилищата, с особен акцент върху уязвимите ползватели.

²⁹ Общество на юристите на Ирландия, информация от февруари 2018 г. за прегледа на администрирането на гражданското правосъдие; Съвет на адвокатската колегия на Ирландия, становище от 25 ноември 2019 г. пред Съвместната комисия по въпросите на правосъдието и равенството във връзка с достъпа до правосъдие и съдебните разноски.

³⁰ Ирландска комисия за правата на човека и равенството (IHREC), Ирландия и Конвенцията за премахване на расовата дискриминация, ноември 2019 г., стр. 142.

³¹ Информационно табло на ЕС в областта на правосъдието за 2020 г., графика 30. В момента се отбелязва напредък относно Съвета за медиацията, както е предвидено в Закона за медиацията от 2017 г., с оглед неговото създаване при първа възможност.

ангажимент за провеждане на реформи при администрирането на гражданското правосъдие, които обхващат въпроси, като повишаване на ефикасността и ефективността на използване на ресурсите на съда и съдебната система. Освен това работата по подготовката на нов проектозакон за наказателното правосъдие (правната помощ) е в напреднал стадий. Целта на новото законодателство е да се актуализира и укрепи системата за предоставяне на правна помощ в наказателни дела, включително прехвърляне на отговорността за администрирането на схемата от Министерството на правосъдието и равенството към Съвета за правна помощ.

Регулаторният орган за правните услуги предприема мерки за справяне с оставащите препятствия на пазара на правни услуги. След приемането на Закона за регулиране на правните услуги от 2015 г., остават действащи ограничения относно предоставянето на правни услуги, които възпрепятстват конкуренцията и по този начин увеличават правните разходи³². През 2019 г. Регулаторният орган за правните услуги въведе нова рамка за бизнес модели при командитните дружества с ограничена отговорност. През 2020 г. е планирано въвеждането на нова рамка за адвокатските дружества, които могат да включват конфигурации баристър–баристър и баристър–солиситър. Нова разпоредба, включена в Закона за регулиране на правните услуги през 2019 г., засилва изискванията към солиситърите да държат клиентите в течение с точна информация относно правните разходи³³. Освен това органът ще преразгледа въпроса за мултидисциплинарните практики (с участие на практикуващи юристи и хора с други професии) и е открил обществена консултация във връзка с потенциалното обединяване на професиите баристър и солиситър.

Продължава работата по цифровизацията на правосъдната система³⁴. Ирландия отбелязва под средния за ЕС резултат за наличност на електронни средства, информационни и комуникационни технологии за целите на съдебното деловодство и статистика на съдебните дейности³⁵. Съдебната служба разработи стратегически документ³⁶ с цел да се осигури цифровизация и да се подкрепи съдебната власт в хода на процеса. С този подход се цели намаляване до минимум на броя на делата, които трябва да бъдат разглеждани от правосъдната система, като се изисква присъствие на изслушвания само при необходимост, с цифрово провеждане и управление на изслушванията, както и чрез възприемане на цифров модел за попълването на съдебните документи. Проектът „Съдебна служба онлайн“ (CSOL) има за цел да осигури единна система за управление на гражданските дела, която да предостави обща платформа за гражданските процеси на всички юрисдикции. Новата система включва възможността за подаване на заявления и извършване на плащания онлайн, събиране на заявки и подаване на определени документи по електронен път. Областите

³² Европейска комисия, Доклад за Ирландия (SWD(2020) 506 final).

³³ Освен това на 7 октомври 2019 г. Службата за оценка на разходите беше заменена от Службата за оценка на правните разходи, съгласно част 10 от Закона за регулиране на правните услуги от 2015 г. Там е предвиден нов и подобрен режим за правните разходи, който ще доведе до по-висока степен на прозрачност и ще модернизира и реформира предишната система за оценка на правните разходи. През октомври 2019 г. бяха назначени главен оценител на правните разходи и един оценител на правните разходи. Вторият оценител на правните разходи беше назначен и ще започне работа през октомври 2020 г.

³⁴ Следва да се отбележи също така, че текущите статистически данни за правосъдната система не позволяват в Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието да се съобщават данни за необходимото време за уреждане на гражданските и административните производства.

³⁵ Информационно табло на ЕС в областта на правосъдието за 2020 г., графики 27 и 40.

³⁶ Служба на съдилищата, Дългосрочна стратегическа визия до 2030 г.: Подкрепа за достъпа до правосъдие в съвременна, цифрова Ирландия.

на работа, които ще се възползват от новата платформа, включват несъстоятелност и дребни иски, както и процедури пред Върховния съд и Апелативния съд. През 2019 г. проектът CSOL беше допълнително разширен така, че да се улесни електронното подаване на заявления до Службата за оценка на правните разноски. При прегледа на системата за гражданско правосъдие, който в момента е в ход, се разглежда и използването на електронни методи за комуникация, включително електронното съдопроизводство и степента, до която писмените изявления, становища и други съдебни документи следва да бъдат достъпни онлайн.

Взети са мерки за улесняване на непрекъснатата работа на съдилищата по време на пандемията от COVID-19. По-специално през април 2020 г. беше стартирана програма за улесняване на дистанционните изслушвания и оттогава насам броят на виртуалните изслушвания непрекъснато нараства. В допълнение към това, Върховният съд и Апелативният съд започнаха широко да използват виртуални заседания при апелативни дела. Що се отнася до наказателните производства, се наблюдава повишение на дистанционните заявления по наказателноправни въпроси. Дистанционният формат все по-често се използва при изслушвания за мерки за неотклонение, заявления за прилагане на гаранция и отлагания, при които обвиняемият се намира в ареста³⁷. Нов закон от август 2020 г. позволява повишено използване на дистанционни изслушвания по граждански въпроси и при обжалване по наказателни дела. Той също така разширява възможностите за електронно подаване и прехвърляне по граждански дела, както и възможностите за провеждане на дистанционни заседания³⁸. Леките престъпления продължават да се разглеждат от Районния съд, макар и с намален капацитет в съдебните зали. Дава се приоритет на дела, при които обвиняемият се намира в ареста. Службата на съдилищата е подготвила и информационен видеоклип за обществеността относно посещенията на съдебните помещения по време на ограниченията, свързани с COVID-19.

Ефикасност

При текущия преглед на системата за гражданско правосъдие се разглеждат възможности за подобряване на процедурите и практиките, с цел осигуряване на навременно провеждане на изслушванията. Средната продължителност на производствата на първа инстанция във Висшия съд и Окръжния съд беше около 750 дни през 2018 г., с увеличение от около 70 дни от 2017 г. насам за Окръжния съд³⁹. Средната продължителност на производствата във Висшия съд, който разглежда търговски дела на първа инстанция, се увеличи от 287 дни през 2017 г. до 321 дни през 2018 г., а в същото време продължителността на делата за телесни повреди беше около 980 дни през 2018 г.⁴⁰ Правителството също така се ангажира да преразгледа броя и вида на съдиите, които са необходими за гарантиране на навременно провеждане на изслушвания, с цел да се справи с конкретни предизвикателства за ефикасността⁴¹.

³⁷ През юли 2020 г. бяха проведени приблизително 400 дистанционни съдебни заседания. Освен това имаше до 3 000 заявления за видеовръзки месечно към наказателните съдилища от затворите. Процесите със съдебни заседатели, които до голяма степен бяха замразени, отново бяха възобновени.

³⁸ Закон за гражданското право и наказателното право (различни разпоредби), 2020 г.

³⁹ 749 дни във Висшия съд през 2018 г. (753 дни през 2017 г.); 749 дни в Окръжния съд през 2018 г. (678 дни през 2017 г.); и 163 дни в Районния съд през 2018 г. (120 дни през 2017 г.).

⁴⁰ Делата за телесни повреди бяха със средна продължителност от 983 дни през 2018 г. и 994 дни през 2017 г.

⁴¹ Европейска комисия, Доклад за Ирландия (SWD(2020) 506 final).

В момента се преразглежда процедурата на наказателното производство. Прегледът на общата схема на проектозакона за наказателното производство беше одобрен от правителството през юни 2015 г., но обнародването на самия проектозакон беше отлагано неколkokратно. Основната цел на това законодателство беше да се осигури по-висока ефикасност и справедливост на съдебния процес и да се намалят забавянията в системата на наказателното правосъдие като цяло. Доколкото е възможно, всички спорни въпроси относно процеса на производството и приемането на доказателствата ще се разрешават преди началото на процеса пред съдебните заседатели и ще се намали вероятността от ненужни прекъсвания на производството за правни спорове. Това би могло да е от полза и за борбата с корупцията.

Все още липсва схема за обезщетения в случай на прекомерна продължителност на съдебните производства. Законодателството за създаване на схема за обезщетения в случай на продължително съдебно производство се изисква с решение на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ)⁴², но остава да се внесе в парламента. Правителството одобри проектозакона, в който беше предвиден механизъм за компенсации под формата на извънсъдебно правно средство за защита⁴³. През май 2019 г. Съвместната парламентарна комисия по правосъдие и равенство приветства опита за създаване на правно средство за защита, но изрази съмнения дали извънсъдебният модел е най-ефикасният способ за това. Изпълнението на решението на ЕСПЧ се намира под засилен надзор от страна на Комитета на министрите на Съвета на Европа⁴⁴.

II. УРЕДБА ЗА БОРБА С КОРУПЦИЯТА

В Ирландия компетентностите и отговорностите за разработването и прилагането на политиките за борба с корупцията, както и за предотвратяването, разкриването, разследването и наказателното преследване на корупцията са споделени между няколко органа. Разследването на свързани с корупция престъпления е отговорност на Националното бюро за икономически престъпления към полицията, което е организирано специализирано звено за борба с корупцията. Законопроектът за стандартите в общественения сектор от 2015 г. отпадна с разпускането на долната камара на ирландския парламент (*Dáil*) през януари 2020 г. Програмата на новото правителство включва ангажимент за провеждане на реформа и консолидиране на етиката в законодателството относно обществените длъжности. Комисията за стандартите при обществените длъжности (SIPO) отговаря за прилагането на изборните закони, етичните закони и Закона за регулацията на лобирането от 2015 г. В момента се извършва цялостно преразглеждане на уредбата за борба с корупцията на Ирландия. Правителството обяви в своята наскорошна програма справяне с корупцията, в резултат на цялостен преглед на уредбата за борба с корупцията и повишаване на ефективността на антикорупционните мерки.

В индекса за възприятие на корупцията за 2019 г. на „Прозрачност без граници“ Ирландия има 74 от 100 точки и заема 8-о място в ЕС и 18-о в световен мащаб⁴⁵. В

⁴² Решение на Европейския съд по правата на човека (голям състав) от 10 септември 2010 г., *McFarlane/Ирландия*, жалба № 31333/06.

⁴³ Законопроект за компенсациите за забавяне в съдебните производства.

⁴⁴ Последна резолюция на Комитета на министрите на Съвета на Европа, CM/Del/Dec(2019)1362/H46-13, 3—5 декември 2019 г.

⁴⁵ „Прозрачност без граници“ (Transparency International), Индекс за възприятие на корупцията за 2019 г.

последното проучване на Евробарометър⁴⁶ 68 % от анкетиранияте в Ирландия смятат, че корупцията е широко разпространена в тяхната държава (средната стойност за ЕС е 71 %), а 25 % от хората се чувстват лично засегнати от корупция в ежедневието си (средната стойност за ЕС е 28 %). Що се отнася до бизнес средите, 33 % от предприятията смятат корупцията за широко разпространена (средната стойност за ЕС е 63 %). 11 % от предприятията смятат, че корупцията представлява проблем при извършването на стопанска дейност (средната стойност за ЕС е 37 %). 35 % от хората са на мнение, че се провеждат достатъчно успешни наказателни преследвания, които да възпират хората от корупционни практики (средната стойност за ЕС е 36 %), а 26 % от предприятията смятат, че хората и предприятията, уличени в даване на подкуп на висш служител, са получили подходящо наказание (средната стойност за ЕС е 31 %)⁴⁷.

Правната и институционалната уредба за борбата с корупцията наскоро претърпя някои важни изменения. Последната ревизия се отнася до Закона за наказателното правосъдие (корупционните престъпления)⁴⁸, който беше официално приет на 5 юни 2018 г. и влезе в действие на 30 юли 2018 г. С този закон бяха отменени и заменени предишни законодателни актове за борба с корупцията и в същото време бяха въведени нови видове престъпления и по-високи санкции за корупционните престъпления. В съответствие с препоръките, издадени от Махонския разследващ трибунал⁴⁹, със закона бяха въведени нови форми на престъпления, например извършване на плащания към трета страна с ясното съзнание, че тези плащания ще бъдат използвани за подкуп. Той също така включва разширения на презумпциите за корупция, които бяха включени в Закона за изменение на Закона за предотвратяване на корупцията от 2001 г. Корпоративната наказателна отговорност беше въведена в ревизираното законодателство през 2018 г., като все още предстои да се установят какви са резултатите. Законодателството относно наказателното производство също беше ревизирано (вж. раздела относно правосъдието). Следва да се отбележи, че правителството обяви през юни 2020 г., че е предвидена по-нататъшна ревизия на Закона за наказателното правосъдие (корупционните престъпления) от 2018 г. с цел повишаване ефикасността на наказателното преследване на стопанската престъпност⁵⁰.

В Ирландия компетентностите и отговорностите за разработването и прилагането на политиките за борба с корупцията, както и за предотвратяването, разкриването, разследването и наказателното преследване на корупцията са споделени между няколко органа. Полицията (*An Garda Síochána*) носи отговорност за изпълнението на всички полицейски задължения в Ирландия, включително провеждането на криминалните разследвания в борбата с корупцията. Полицията също така има членове, командирани във външни агенции, които подпомагат и координират разследването на финансови престъпления, включително в канцеларията на директора по корпоративното изпълнение, Комисията по конкуренция и защита на потребителите и Министерството на заетостта и социалната закрила. Разследването на свързани с корупция престъпления е отговорност на националната полицейска служба на Ирландия — *An Garda Síochána*. Националното бюро за икономически престъпления към полицията (GNECB) е организирано специализирано звено за борба

⁴⁶ Специално проучване на Евробарометър № 502 (2019 г.).

⁴⁷ Експресно проучване на Евробарометър № 482 (2019 г.).

⁴⁸ Законът беше официално приет на 5 юни 2018 г.

⁴⁹ Махонският разследващ трибунал се занимаваше с разследване на определени въпроси на планирането и плащанията на политиките и издаде шест препоръки, свързани с борбата с корупцията: <https://planningtribunal.ie/>.

⁵⁰ Правителствена програма, юни 2020 г.

с корупцията, което носи изключителната отговорност за разследването на чуждестранни подкупи и корупция, както и разследването на вътрешни подкупи и корупция от национално значение. Звеното за борба с корупцията изпълнява ролята на център за високи постижения при разследването, предотвратяването и прекъсването на подкупите и корупцията, като в това отношение при необходимост звеното оказва помощ на други национални и местни звена. Звеното е създадено, за да служи като водеща структура при организирането на разследвания на корупция и подкупи. Неговият оперативен обхват включва предотвратяването, разкриването, прекъсването и разследването на случаи на подкупи и корупция. Звеното активно търси случаи и събира свързани с подкупи и корупция разузнавателни данни. Във връзка с общите ресурси, предназначени за борбата с корупцията, в момента Звеното за борба с корупцията към GNECB работи с ограничен капацитет, като само три от шестте позиции са запълнени⁵¹.

След приключване на разследвания за корупция от полицията, се изпраща досие до Главна прокуратура, освен ако разследването не е било прекъснато поради липса на достатъчно доказателства. Разследванията за корупция, проведени от CNECB се подпомагат от съответните национални оперативни звена, като например Звеното за финансово разузнаване, а в случаи на изземване на активи, за които се счита, че са облаги от престъпна дейност — Бюрото за престъпни активи, което представлява независим орган, подпомагач повече от едно звено. При тяхното приключване всички разследвания за корупция, проведени от полицията, се пренасочват към Главна прокуратура. Главна прокуратура няма разследващи функции, но редовно си сътрудничи с полицията и други разследващи агенции в хода на криминални разследвания, по-специално за предоставяне на подходящи правни и прокурорски съвети. Съществуват и редица сложни разследвания за корупция, при които досието се предоставя за правни насоки на Главна прокуратура, обикновено на Специализираното звено за финансови престъпления, преди приключването на разследването. През юни 2019 г. Инспекторатът към полицията започна преглед на това как тя се справя с корупцията в собствените си редици.

В момента се извършва оценка на антикорупционните структури и процедури в наказателното правоприлагане. През 2018 г. министърът на правосъдието и равенството назначи бивш експерт от Главна прокуратура в сферата на борбата с корупцията като председател на прегледа относно това дали различни държавни органи, участващи в прилагането на антикорупционни мерки, си сътрудничат ефективно, с оглед на идентифициране на пропуски или пречки. Групата за преглед се очаква да представи своите констатации по-късно през есента на 2020 г. Правителството обяви в своята програма, приета през юни 2020 г., че ще се занимае с корупцията и ще извърши последващ преглед с цел повишаване на ефективността на антикорупционните мерки.

Някои дела за корупция от високо равнище са разглеждани от разследващите трибунали. Подобни процедури като цяло са много продължителни, а в някои случаи съдилищата са приели, че доказателствата са недопустими. Трибуналите са наречени „продължително, скъпо и незадоволително средство за разкриване на корупция“ от

⁵¹ Проблемът с ресурсите е повдиган като предизвикателство във връзка с разследванията, като същото се отнася и за трудностите с получаването на данни от електронно наблюдение при такива случаи на корупция, тъй като те са с по-нисък приоритет в сравнение със случаите на терористични или организирани престъпни групи.

„Прозрачност без граници“ Ирландия⁵². От 1991 г. насам е имало 10 трибунала. Трибуналет на Мориарти за плащанията към политици и Махонският трибунал по въпросите на планирането извършваха дейността си съответно четиринадесет и шестнадесет години.

Въведени са мерки за предотвратяване на корупцията и насърчаване на почтено поведение. Те са заложи в редица законодателни актове, включително етичните закони⁵³ и Закона за регулацията на лобирането от 2015 г.⁵⁴. Законът за регулацията на лобирането въведе задължението държавните служители да правят публично достояние информацията относно лобистките дейности и опитите за влияние върху тях, чрез веб-базиран регистър за лобирането. Създадена съгласно етичните закони, SIPO представлява независим надзорен орган с редица отговорности за предотвратяване на корупцията и конфликтите на интереси. Наред с другото, комисията отговаря за администрирането на етичните рамки за публичния сектор и за регулацията на лобирането. Съгласно Закона за регулацията на лобирането, SIPO може да разследва случаи на неспазване и да преследва други нарушения чрез бърза процедура, като например непредставяне на данъчна декларация в рамките на законоустановения срок. Частта от закона, в която са предвидени разпоредби относно разследване и принудително изпълнение, са в сила от 1 януари 2017 г. Регистърът за лобирането се намира под надзора на SIPO.

Общи правила и процедури относно конфликтите на интереси са предвидени в етичните закони. SIPO публикува насоки относно спазването на разпоредбите на тези закони. Освен това SIPO отговаря за управлението на разкриването на интереси и режими за данъчно облагане, както и за разследване и докладване за евентуални нарушения на законодателството относно етиката. Тези функции на SIPO се отнасят до лицата, заемащи публични длъжности (включително министрите и държавните министри), главния прокурор, специалните съветници и постоянно или временно заемащите директорски постове в публичния сектор. Законът за защитеното разкриване на информация, който създава изчерпателна правна уредба за защитата на лицата, сигнализиращи за нередности, и защитата срещу репресии, е в сила от 2014 г. насам. Според информация на „Прозрачност без граници“, въпреки че влизането в сила през 2014 г. на законодателството относно лицата, сигнализиращи за нередности, беше последвано от увеличение от 115 % на лицата, нуждаещи се специализирани правни съвети или насоки, от 2011 г. насам, остават някои проблеми, свързани с последващите действия⁵⁵. Резултатите от проучване на Евробарометър показват, че 32 % от анкетираните са на мнение, че няма защита за хората, които съобщават за корупция⁵⁶.

Разследването и мониторингът върху спазването на етиката се сблъскват с някои законодателни и структурни пречки. Етичните закони позволяват на SIPO да назначи разследващ служител, който да извърши предварителна проверка в резултат на жалба, с което може да се избегне накърняването на репутацията, когато твърденията се окажат неоснователни. Когато обаче SIPO стартира проверка по собствена

⁵² „Прозрачност без граници“ Ирландия (Transparency International Ireland), Submission to the Department of Justice and Equality Review Group consultation on anti-fraud and anti-corruption structures and procedures, 2019 г.

⁵³ Закон за етиката при публичните длъжности от 1995 г. и Закон за стандартите при публичните длъжности от 2001 г.

⁵⁴ Закон за регулацията на лобирането от 2015 г.

⁵⁵ „Прозрачност без граници“ (Transparency International), Speak up report, 2017 г.

⁵⁶ Специално проучване на Евробарометър № 502 (2019 г.).

инициатива, тя не може да назначи разследващи служители. Практическото въздействие в резултат на това е че прагът за стартиране на пълно разследване по собствена инициатива е доста висок. Освен това към пълно изслушване при разследване може да се пристъпи само когато присъстват всичките шест членове на SIPO, докато останалата част от работата на SIPO може да се извършва при кворум от трима членове. Ресурсите са доста ограничени предвид широката компетентност на SIPO.

III. МЕДИЕН ПЛУРАЛИЗЪМ

Ирландската конституция посочва държавата като гарант за упражняването на основните права, сред които свободата на изразяване и свободата на печата, подчинени на обществения ред и морал⁵⁷. Органът по телевизионното и радиоразпръскване на Ирландия беше създаден със Закона за телевизионното и радиоразпръскване от 2009 г. Достъпът до информация е обхванат от Законите относно свободата на информацията от 1997 г., 2003 г. и 2014 г., а защитата на лицата, сигнализиращи за нередности, е предвидена в Закона за защитеното разкриване на информация от 2014 г. В края на 2016 г. беше проведена консултация относно прегледа на ирландския закон относно клеветата, като правителството встъпило в длъжност през 2020 г. обеща да извърши реформи в тази област⁵⁸.

Регулаторът на аудио-визуалните медийни услуги, Органът по телевизионното и радиоразпръскване на Ирландия (BAI), се приема за ефективен, прозрачен и независим орган⁵⁹. Законът за телевизионното и радиоразпръскване от 2009 г.⁶⁰ съдържа редица разпоредби, предназначени да гарантират, че BAI е юридически отделен от правителството и е функционално независим от правителството и от който и да било друг орган. Неговата независимост е оценена в доклад за мониторинг на медийния плурализъм в Ирландия за периода 2018—2019 г. (ММП за 2020 г.) като представляваща много нисък риск. BAI е съставен от девет членове. Пет от членовете, включително неговия председател, се назначават от правителството след номинация от министъра на комуникациите, а четири от членовете се назначават от правителството след номинация от същия министър, но вземайки предвид съветите на парламентарна комисия. Законът определя висок праг за отстраняване на член от BAI от правителството, като изисква „всяка камара на парламента да приеме резолюция, с която да поиска неговото или нейното отстраняване“.

През януари 2020 г. министърът на комуникациите внесе проектозакон за онлайн безопасност и регулация на медиите, с цел транспониране на части от преработената Директива за аудио-визуалните медийни услуги. Програмата на

⁵⁷ Лични права, член 40, параграф 6.1.

⁵⁸ През 2020 г. Ирландия заема 13-о място в Световния индекс за свобода на печата, което е с 2 места по-нагоре от 2019 г. Репортери без граници, Ирландия. Законът относно клеветата от 2009 г. предвижда, че министърът на правосъдието може да признае по нормативен път даден саморегулиращ се орган за печатните медии, който да бъде наричан „Съвет по пресата“, при условие че той изпълнява критериите за независимост, както и други изисквания, представени в приложение 2 към закона. През 2010 г. министърът на правосъдието издаде заповед съгласно закона от 2009 г., с която призна Съвета по пресата на Ирландия като съвет по пресата за целите на Закона относно клеветата. Следователно Съветът по пресата представлява незадължителен орган, но такъв, който се признава от закона.

⁵⁹ Мониторинг на медийния плурализъм за 2020 г., стр. 10, както беше потвърдено от информацията, получена в контекста на посещението в страната.

⁶⁰ Закон за телевизионното и радиоразпръскване от 2009 г.

новото правителство предвижда приемането на този проектозакон. В преработената Директива за аудио-визуалните медийни услуги са предвидени редица специфични гаранции за независимостта и ефективността на националните медийни регулаторни органи. Понастоящем в Ирландия тече процес по транспониране на преработената Директива за аудио-визуалните медийни услуги. С новия проектозакон се създава комисар по онлайн безопасност, а съществуващият ВАІ се реструктурира в Комисия по медиите, отговаряща за целия аудио-визуален сектор (телевизионно и радиоразпръскване, аудио-визуални медийни услуги по заявка и платформи онлайн, включително социални медии).

Съветът по пресата на Ирландия (РСІ) и канцеларията на омбудсмана за пресата (РО) разглеждат жалби относно пресата⁶¹. Те обхващат вестниците (печатни и онлайн), списанията и новинарските публикации, които се публикуват само онлайн, които са членове на Съвета по пресата. РСІ има 13 членове. Седем от тях, включително председателя, са независими членове, назначени след публичен конкурс. Останалите шестима членове се привличат от печатната промишленост. РСІ назначава РО след публичен конкурс. РО получава жалби от граждани и се стреми да ги разрешава чрез помиряване и медиация. Ако това не е възможно, РО ще вземе решение въз основа на Кодекса за добри практики. РСІ взема решения по апелативни жалби от решения на РО и жалби, насочени директно към него от РО.

През 2019 г. ВАІ сключи договор с Дъблинския градски университет за годишна актуализация и публикуване на информация относно собствеността и споразуменията за контрола, както и промените в тях. В дружественото право на Ирландия не се изисква от никое дружество, независимо дали свързано с медиите или не, да разкрива публично кой е действителен притежател на части от неговите акции⁶². Що се отнася до лицензираните от ВАІ радио и телевизионни медии, обществеността може да се запознае — в офисите на ВАІ — с всички договори, подписани от ВАІ, които включват информация, свързана със структурата на собственост на медийните дружества. Освен това в Закона за конкуренцията и защитата на потребителите от 2014 г. се посочва, че в случай на сливания или придобивания на медии, участващите предприятия трябва да уведомят министъра на комуникациите за подробностите, свързани със собствеността на тези предприятия. Законът също така изисква от ВАІ да подготви и публикува доклад, в който се описват собствеността и споразуменията за контрола върху предприятията, които управляват даден медиен бизнес в Ирландия. Освен това докладът представя промените в собствеността и споразуменията за контрола на предприятията през последните три години и предлага анализ на въздействието на тези промени върху медийния плурализъм в Ирландия. Вече са изготвени два такива доклада: единият обхваща периода 2012—2014 г., а другият — 2015—2017 г.⁶³. Ревизираната Директива за аудио-визуалните медийни услуги насърчава държавите членки да приемат законодателни мерки, които да гарантират, че доставчиците на медийни услуги, които са в тяхната юрисдикция, осигуряват достъп до информация относно своята структура на собственост, включително действителните

⁶¹ РСІ и РО се явяват резултат от процес, започнал през 2004 г., когато индустрията сформира Управителен комитет за печатната индустрия, съставен от представители на издателите и журналистите. Процесът доведе до създаването на РСІ през 2007 г. и РО през 2008 г., заедно с разработването на Кодекса за практиката. <https://www.pressombudsman.ie/>.

⁶² В Ирландия беше създаден регистър на действителната собственост. Гражданите могат да поискат получаване на ограничен достъп до набор от данни за действителните собственици.

⁶³ И двата доклада са достъпни от следната връзка: <https://www.bai.ie/en/news-and-information/publications/>.

собственици. В доклад за ММП за 2020 г. за Ирландия се установява среден риск при прозрачността на собствеността върху медиите, което представлява леко подобрене от предишните оценки заради промените след транспонирането на Директивата на ЕС за борбата с изпирането на пари (ноември 2018 г.) и на гореспоменатия Закон за конкуренцията и защитата на потребителите.

Няма конкретни правила относно държавната реклама в медиите. В доклада за ММП за 2017 г. за Ирландия⁶⁴ беше повдигна въпросът за отсъствието на конкретни правила, освен стандартните разпоредби относно обществените поръчки, относно публикуването на държавна реклама в медиите. Правната уредба остава същата. Въпреки това изглежда, че единственият по-значим проблем, който е отбелязан оттогава, е противоречието по случая с местните и регионалните вестници, от които е поискано да публикуват съдържание, популяризиращо правителствения план за развитие „Ирландия 2040 г.“, по начин, по който сякаш се размива границата между редакционното и рекламното съдържание⁶⁵.

Ирландското правителство е предприело редица мерки, за да гарантира, че журналистическите разследвания не водят то сплашване и репресии. Въпреки че Ирландия няма никакъв конкретен национален механизъм за гарантиране на безопасността на журналистите, рамката за защитата на журналистите изглежда стабилна. Например със Закона за защитеното разкриване от 2014 г. се защитават работниците, които говорят за неправомерните действия на работното място. Досега няма публикувани сигнали във връзка с Ирландия в платформата на Съвета на Европа за насърчаване на защитата на журналистиката и безопасността на журналистите, още от нейното създаване през 2015 г.

Новото правителство е поело обещание да реформира законите относно клеветата. Целта би била да се гарантира балансиран подход към свободата на изразяване, правото на защита на доброто име и репутацията, както и правото на достъп до правосъдие. Честите съдебни дела за клевета, високите разходи за защита и големите обезщетения, които се присъждат от ирландските съдилища, се разглеждат като стимул за автоцензура и ограничаване на свободата на медиите, а също и като фактор в ущърб на борбата с корупцията. В края на 2016 г. и началото на 2017 г. беше проведена консултация относно прегледа на ирландския закон относно клеветата и в момента тече заключителната фаза, с оглед на реформирането на законодателството в началото на 2021 г.⁶⁶ През 2017 г. Европейският съд по правата на човека постанови, в контекста на присъждането на 1,25 млн. евро по дело за клевета в Ирландия, че непредсказуемо големите обезщетения в делата за клевета биха могли принципно да имат възпиращо въздействие върху правото на медиите на свобода на изразяване и следователно изискват особено внимателен контрол. Делото е заведено и решено съгласно Закона относно клеветата от 1961 г.⁶⁷.

⁶⁴ Мониторинг на медийния плурализъм за 2020 г., стр. 10.

⁶⁵ Irish Times, Регионалните вестници отхвърлят твърденията относно „рекламните публикации“ на правителството, 27 февруари 2018 г.

⁶⁶ Следва също така да се припомни, че „държавите членки следва да въведат цялостна законодателна рамка, която да даде възможност на журналисти и работещи в медиите да допринесат към обществения дебат ефективно и без страх“ (Препоръка (CM/Rec(2016)4) на Комитета на министрите на Съвета на Европа).

⁶⁷ Решение на Европейския съд по правата на човека от 15 юни 2017 г., *Independent Newspapers (Ireland) Limited/Ирландия*, жалба № 28199/15.

Като цяло, достъпът до информация е гарантиран⁶⁸. Законите относно свободата на информацията от 1997 г., 2003 г. и 2014 г. задължават правителствените министерства и други публични органи да публикуват информацията относно техните дейности и да предоставят на гражданите достъп до информацията, с която разполагат. Спазването на закона като цяло е добро. Налагането през 2003 г. на такса за исканията за свобода на информацията намалиха броя на исканията, но таксата беше премахната със закона от 2014 г.

IV. ДРУГИ ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ С ПРИНЦИПА НА ВЗАИМОЗАВИСИМОСТ И ВЗАИМООГРАНИЧАВАНЕ

Ирландия има двукамерна парламентарна система: парламент (*Oireachtas*), съставен от долна камара (*Dáil Éireann*) и горна камара (*Seanad Éireann*). Правителствените министри и членовете на парламента имат право на законодателна инициатива. В Конституцията е посочено, че правителството трябва да отговаря пред долната камара. Конституционният контрол се осъществява от Висшия съд, с право на обжалване пред Апелативния съд и Върховния съд. Президентът може, след консултация с Държавния съвет⁶⁹, да насочи даден проектозакон към Върховния съд за конституционен контрол. Ирландската комисия по правата на човека и равенството представлява институцията на Ирландия по въпросите за правата на човека и равенството.

Съществува практика за провеждане на консултативен процес за проектозаконите и законите. От парламента не се изисква да провежда обществени консултации когато разглежда законопроекти, въпреки че редовно избира да го прави, или чрез обща покана за представяне на становища, или чрез взаимодействие с най-важните заинтересовани страни. Освен това преди правителството да публикува даден проектозакон, обикновено се провежда процес на консултация. Съответното министерство може да публикува зелена книга, в която да изложи идеите на правителството и да отпрати покана за становища от лица и организации. Преди финализирането на даден проектозакон, може да бъде публикувана обща схема на проектозакона. Общата схема на проектозакон на правителството бива подложена на проверка от парламентарна комисия, преди текстът на проектозакона да бъде финализиран. Съответната комисия може да покани заинтересовани лица да вземат участие, като присъстват на заседания и обсъждат общата схема на проектозакона. В края на предзаконодателния контрол, комисията изготвя доклад и го представя пред камарите на парламента. В доклада се правят препоръки относно проектозакона, въз основа на извършения от комисията контрол. Представени пред камарите на парламента документи са налични за обществеността онлайн. Законопроектите на частните членове преминават през подобен процес на проверка от парламентарна комисия само ако преминат втория етап в долната камара⁷⁰. Общите прегледи на политиката, извършвани от изследователската служба на парламента, включват предварителна оценка на въздействието, подготвена от правителството.

⁶⁸ Показателят „Защита на правото на информация“ в ММП за 2020 г. е посочен като представляващ малък риск, стр. 10.

⁶⁹ Орган, съставен от сегашни и бивши длъжностни лица, представляващи изпълнителната, законодателната и съдебната власт, както и лица, назначени от президента, които съветват президента относно упражняването на неговите дискреционни правомощия.

⁷⁰ Информация, предоставена от Ирландия за Доклада относно върховенството на закона за 2020 г., и информация, получена в контекста на посещението в страната

Изследователската служба също така подготвя анализ на политиката във връзка с проектозаконите на частните членове⁷¹.

Законодателни мерки за справяне с пандемията от COVID-19 бяха приети чрез нормална законодателна процедура, посредством целенасочена дискусия. Тези законодателни мерки включват проектозакон за здравето (опазване и защита и други спешни мерки от обществен интерес) от 2020 г.⁷² и проектозакон за спешните мерки от обществен интерес (COVID-19) от 2020 г.⁷³, които предоставят на министъра на здравеопазването изключителни правомощия за ограничаване на свободата на всички лица с цел предотвратяване на по-нататъшното разпространение на COVID-19 в Ирландия. Извънредните правомощия са в сила до 9 ноември 2020 г., когато те ще престанат да действат, освен ако не бъде приета резолюция и от двете камари на парламента за одобрение на продължаването на мерките. Висшият съд е отхвърлил възражение срещу тези закони, в което се е твърдяло, че те са непропорционални и противоконституционни⁷⁴. И за двата закона бяха използвани така наречените „гилотинни решения“. „Гилотините“ се използват в спешни случаи, при които камарите решават да съкратят времето, предвидено за внасяне на изменения, обсъждане на даден законопроект и гласуване на всички останали етапи. През 2019 г. имаше два „гилотинни“ въпроса от общо 53 закона/законопроекта, приети през тази година. Освен това съществуват процедури за спешни случаи, но те не са използвани в последно време⁷⁵.

⁷¹ Изследователска служба на Европейския парламент, Практики за по-добра регулация в националните парламенти, стр. 27.

⁷² Законът за здравето (опазване и защита и други извънредни мерки от обществен интерес) от 2020 г. беше окончателно приет от президента на Ирландия на 20 март 2020 г. Законът предоставя правомощия на министъра на здравеопазването да приема разпоредби за въвеждане на мерки за забавяне на разпространението на вируса. Те включват правомощия за: ограничаване на пътуванията към и от и в рамките на Ирландия; ограничаване на събирането на хора; гарантиране, че предприятията прилагат предпазни мерки за защита на персонала и клиентите; и затваряне на помещения, например училищата.

⁷³ Законът за извънредните мерки от обществен интерес (COVID-19) от 2020 г. беше окончателно приет на 27 март 2020 г. от президента на Ирландия. Законът предоставя на правителството възможности за въвеждане на редица извънредни и предпазни мерки за предотвратяване, свеждане до минимум, ограничаване или намаляване на риска от заразяване на хора с COVID-19. Съгласно закона могат да бъдат въведени мерки в области, като жилищно настаняване и планиране, здравеопазване и социални грижи, психично здраве, отбрана, временни субсидии за заплатите, съкращения и други области.

⁷⁴ Решение на Висшият съд от 13 май 2020 г., O’Doherty и Waters/министър на здравеопазването и главен прокурор.

⁷⁵ Конституцията предвижда механизъм, съгласно който министър-председателят може да поиска от парламента да съкрати времето, което горната камара отделя за разглеждане на даден проектозакон, ако се счита, че законодателството „е спешно и незабавно необходимо за опазването на обществения мир и сигурност, или поради съществуването на обществена извънредна ситуация, била тя вътрешна или международна“. За това искане трябва да бъде получено съгласието на долната камара и президента. Въпреки това всяко законодателство, което се приема във връзка с тази разпоредба, може да остане в сила за 90 дни, освен ако и двете камари не се съгласят, че то следва да остане в сила за конкретен по-дълъг срок. Този механизъм никога не е бил използван. В Конституцията също така е предвидена възможност камарите на парламента да вземат решение, че „са настъпили времена на война или въоръжен бунт“, а през такива времена малка категория от приетото законодателство (с доста тясно поле на действие) може да бъде освободена от съдебен контрол. Последното приложение на тази възможност е завършило през 1995 г.

Ирландската комисия по правата на човека и равенството е акредитирана със статут А⁷⁶. В своите препоръки Световният алианс на ООН за националните институции по правата на човека насърчи Комисията по правата на човека и равенството да се застъпи за адекватно финансиране, като същевременно запазва своята финансова независимост.

Ирландия има жизнено и многообразно гражданско общество, въпреки че ограниченията на финансирането породиха известни опасения. Гражданското пространство в Ирландия е отворено⁷⁷, но организациите на гражданското общество изразиха загриженост по отношение на ограниченията върху действията на гражданското общество във връзка с въздействието на забрана съгласно избирателните закони за правенето на дарения за политически цели на даден кандидат, политическа партия/счетоводна единица, избрано длъжностно лице или трета страна, от лице, което не е ирландски гражданин и което обикновено не пребивава на остров Ирландия, или от юридическо лице или непersonифицирано сдружение, което не поддържа офис на остров Ирландия, от който да се осъществява поне една от неговите основни дейности. Забраната е в сила независимо от сумата. SIPO изтълкува съответното законодателство като обхващащо и определени дейности, извършвани от организациите на гражданското общество, като например застъпническа дейност, включително извън изборните периоди. Това породиха загриженост сред организациите на гражданското общество⁷⁸. През януари 2019 г. Ирландска комисия по правата на човека и равенството публикува декларация за политиката относно избирателните закони и пространството на гражданското общество в Ирландия⁷⁹. Тя очерта опасенията, че дефиницията на понятията „политически цели“ и „трета страна“ в Избирателния закон е прекалено широка и включва редица ирландски организации на гражданското общество, които биват ограничени в своите застъпнически функции. Ирландска комисия по правата на човека и равенството беше на мнение, че при такива регулаторни мерки следва да се избягва поставяне на прекомерни ограничения върху по-широката дейност на гражданското общество за легитимно застъпничество и да се положат усилия за оказване на въздействие върху вземането на политически решения, включително такива свързани с правата на човека и равенството. SIPO заяви⁸⁰, че ще разгледа тези въпроси в контекста на връзката с избори или референдуми, например дарения на организации с цел лобиране за референдум. Изискванията не законодателството на ЕС⁸¹ и стандартите на Съвета на Европа⁸² следва да бъдат надлежно взети предвид по отношение на достъпа до финансиране за организациите на гражданското общество.

⁷⁶ Ирландската комисия по правата на човека и равенството беше акредитирана със статут А през ноември 2015 г. от Световния алианс на националните институции по правата на човека (GANHRI), Подкомитет по акредитация (SCA), Доклад за акредитацията, ноември 2015 г.

⁷⁷ Рейтинг от CIVICUS. Рейтингите се дават въз основа на петстепенна скала, в която общественото пространство се определя като: отворено, ограничено, възпрепятствано, потиснато и затворено.

⁷⁸ Amnesty International Ireland („Амнести Интернешънъл“ Ирландия), Front Line Defenders, The Wheel, Transparency International Ireland („Прозрачност без граници“ Ирландия), Uplift и Ирландски съвет за граждански свободи (2020 г.), Становище пред специалния докладчик на ООН за правото на свобода на мирни събирания и на свободно сдружаване, г-н Clément Nyaletsossi Voule.

⁷⁹ IHREC, Декларация за политиката относно избирателните закони и пространството на гражданското общество в Ирландия, януари 2019 г.

⁸⁰ SIPO, Годишен доклад за 2019 г.

⁸¹ Решение на Съда на Европейския съюз от 18 юни 2020 г., *Комисия/Унгария*, C-78/18.

⁸² Препоръка CM/REC(2017)14 на Комитета на министрите на Съвета на Европа; Съвместни насоки относно свободното сдружаване от 2014 г. на Венецианската комисия и Бюрото на ОССЕ за демократични институции и права на човека.

Приложение I: Списък на източниците по азбучен ред (на английски език)*

* Списъкът на становищата и коментарите, получени в контекста на консултацията за Доклада относно върховенството на закона за 2020 г., е публикуван на (уебсайта на Комисията).

„Амнести Интернешънъл“ Ирландия (Amnesty International Ireland), Front Line Defenders, The Wheel, „Прозрачност без граници“ Ирландия (Transparency International Ireland), Uplift и Ирландски съвет за граждански свободи (2020 г.), Становище пред специалния докладчик на ООН за правото на свобода на мирни събирания и на свободно сдружаване, г-н Clément Nyaletsossi Voule.

Център за медиен плурализъм и медийна свобода (2020 г.), Мониторинг на медийния плурализъм за 2020 г. <https://cmpf.eui.eu/media-pluralism-monitor/mpm-2020>.

CIVICUS, Мониторинг за проследяване на гражданското пространство: Ирландия. <https://monitor.civicus.org/country/ireland/>.

Съвет на Европа: Комитет на министрите (2019 г.), Резолюция CM/ResDH(2016)358 на Съвета на министрите относно прекомерната продължителност на наказателните и гражданските производства и липсата на ефективни правни средства за защита.

Съвет на Европа: Комитет на министрите (2010 г.), Препоръка CM/Rec(2010)12 на Комитета на министрите до държавите членки относно съдиите: независимост, ефикасност и отговорности.

Съвет на Европа: Комитет на министрите (2016 г.), Препоръка CM/Rec(2016)4 на Комитета на министрите до държавите членки относно защитата на журналистиката и безопасността на журналистите и работещи в медиите лица.

Съвет на Европа: Комитет на министрите (2017 г.), Препоръка на Комитета на министрите на Съвета на Европа CM/REC(2017)14 относно правния статут на неправителствените организации в Европа.

Съвет на Европа (2020 г.), Платформа за насърчаване защитата на журналистиката и безопасността на журналистите.

Съвет на Европа: Венецианска комисия (2010 г.), Доклад за независимостта на съдебната система, Част I: Независимост на съдиите, приет от Венецианската комисия по време на нейното 82-о пленарно заседание (CDL-AD(2010)004-e).

Съвет на Европа: Венецианска комисия и Бюро на ОССЕ за демократични институции и права на човека (2014 г.), Съвместни насоки относно свободното сдружаване.

Съвет на адвокатската колегия на Ирландия (2019 г.), становище пред Съвместната комисия по въпросите на правосъдието и равенството във връзка с достъпа до правосъдие и съдебните разноски, 25 ноември 2019 г.

Съд на Европейския съюз, решение от 25 юли 2018 г., LM, C- 216/18 PPU.

Съд на Европейския съюз, решение от 19 ноември 2019 г., АК, съединени дела C- 585/18, C- 624/18 и C- 625/18.

Съд на Европейския съюз, решение от 18 юни 2020 г., Европейска комисия/Унгария, C-78/18.

Служба на съдилищата, Дългосрочна стратегическа визия до 2030 г.: Подкрепа за достъпа до правосъдие в съвременна, цифрова Ирландия.

Генерална дирекция „Комуникации“ (2020 г.), Специално проучване на Евробарометър № 502: Corruption.

Генерална дирекция за комуникация (2019 г.), Експресно проучване на Евробарометър № 482: Businesses and corruption.

Европейска аудио-визуална обсерватория (2019 г.), *The independence of media regulatory authorities in Europe*.

Европейски център за свобода на пресата и медиите (2020 г.), *Mapping Media Freedom*.

Европейска комисия (2020 г.), Информационно табло на ЕС в областта на правосъдието.

Европейска комисия (2018 г.), Доклад за Ирландия, (SWD(2018) 206 final).

Европейска комисия (2019 г.), Доклад за Ирландия, (SWD(2019) 1006 final).

Европейска комисия (2020 г.), Доклад за Ирландия, (SWD(2020) 506 final).

Европейски съд по правата на човека, решение от 22 декември 2009 г., *Parlović/Tkalčić/Хърватия*, жалба № 24810/06.

Европейски съд по правата на човека, решение от 10 септември 2010 г., *McFarlane/Ирландия*, жалба № 31333/06.

Европейски съд по правата на човека, решение от 15 юни 2017 г., *Independent Newspapers (Ireland) Limited/Ирландия*, жалба № 28199/15.

Европейски съд по правата на човека, решение от 6 ноември 2018 г., *Ramos Nunes de Carvalho e Sá/Португалия*, жалби № 55391/19, 57728/13 и 74041/13.

Европейски съд по правата на човека, решение от 5 май 2020 г., *Kövesi/Румъния*, жалба № 3594/19.

Европейска мрежа на съдебните съвети (2020 г.), Становище от Европейската мрежа на съдебните съвети за целите на консултациите със заинтересовани страни във връзка с Доклада относно върховенството на закона за 2020 г.

Европейски парламент (2016 г.), Сравнителен анализ на медийната свобода и плурализма в държавите — членки на ЕС.

Служба за изследвания на Европейския парламент, По-добри регулаторни практики в националните парламенти.

Freedom House (2020 г.), Свободата по света, 2020 г.

Група държави срещу корупцията (GRECO) (2014 г.), Четвърти кръг на оценка — Доклад за оценка на Ирландия, Превенция на корупцията по отношение на членовете на парламента, съдиите и прокурорите.

Група държави срещу корупцията (GRECO) (2018 г.), Четвърти кръг на оценка — Междинен доклад за изпълнението от Ирландия, Превенция на корупцията по отношение на членовете на парламента, съдиите и прокурорите.

Висш съд, решение от 13 май 2020 г., *O'Doherty & Waters/Minister for Health & Attorney General*.

Правителство на Ирландия (2020 г.), информация, предоставена от Ирландия за Доклада относно върховенството на закона за 2020 г.

Ирландска комисия по правата на човека и равенството (2019 г.), Ирландия и Конвенцията за премахване на расовата дискриминация, Становище пред Комитета на ООН за премахване на расовата дискриминация относно комбинирания 5-и и 6-и доклад на Ирландия, октомври 2019 г.

Ирландска комисия по правата на човека и равенството (2019 г.), Декларация за политиката относно избирателните закони и пространството на гражданското общество в Ирландия, януари 2019 г.

Ирландско юридическо общество (2018 г.), информация, предоставена за прегледа на администрирането на гражданското правосъдие от февруари 2018 г. <https://cadmus.eui.eu/handle/1814/61144>.

Irish Times (2018 г.), Регионалните вестници отхвърлят твърденията относно „рекламните публикации“ на правителството. <https://www.irishtimes.com/news/politics/regional-newspapers-reject-claims-about-government-advertorials-1.3408081>.

Комисия по телесните наранявания (2018 г.), Втори и окончателен доклад, Министерство на бизнеса, предприемачеството и иновациите на Ирландия, юли 2018 г.

Репортери без граници, Ирландия. <https://rsf.org/en/ireland>.

„Прозрачност без граници“ (Transparency International) (2017 г.), Speak up report. https://transparency.ie/sites/default/files/17.12.13_speak_up_report_ie_final.pdf.

„Прозрачност без граници“ (Transparency International) (2019 г.), Индекс на възприятие на корупцията. <https://www.transparency.org/en/cpi>.

„Прозрачност без граници“ Ирландия (Transparency International Ireland) (2019 г.), Становище пред Министерството на правосъдието и равенството, Консултация на групата за преглед относно структурите и процедурите за борба с корупцията. https://www.transparency.ie/sites/default/files/19.04.26_ti_ireland_wcc_submission_final.pdf.

Световен алианс на ООН за националните институции по правата на човека (2015 г.), Подкомитет по акредитация (SCA), Доклад за акредитацията, ноември 2015 г.

Виртуално посещение в Ирландия в контекста на Доклада относно върховенството на закона за 2020 г.

Приложение II: Посещение в Ирландия

През юни 2020 г. службите на Комисията проведеха виртуални срещи със:

- Адвокатската колегия на Ирландия
- Органа по телевизионното и радиоразпръскване на Ирландия
- Председателя на Групата за преглед на структурите и стратегиите за предотвратяване, разследване и санкциониране на икономически престъпления и корупция, и бивш директор на прокуратурата
- Министерството на правосъдието и равенството
- Бюрото за икономически престъпления към полицията
- Комисията на омбудсмана към полицията
- Ирландския съюз за граждански свободи
- Консултативния съвет за назначения в съдебната система
- Съдебния съвет
- Обществото на юристите на Ирландия
- Регулаторния орган за правните услуги
- Националния съюз на журналистите
- Кабинета на директора по корпоративно правоприлагане (ODCE)
- Главната прокуратура
- Службата за обществени назначения
- Комисията за стандартите при публичните длъжности (SIPO)
- Върховния съд на Ирландия
- Transparency International Ireland („Прозрачност без граници“ Ирландия)

* Комисията проведе също така поредица хоризонтални срещи със следните организации:

- Amnesty International („Амнести Интернешънъл“)
- Civil Liberties Union for Europe (Съюза за граждански свободи за Европа)
- Civil Society Europe (Гражданско общество Европа)
- Conference of European Churches (Конференцията на европейските църкви)
- EuroCommerce
- European Center for Not-for-Profit Law (Европейския център за нестопанско право)
- European Centre for Press and Media Freedom (Европейския център за свобода на печата и медиите)
- Европейския граждански форум
- Free Press Unlimited
- Front Line Defenders
- ILGA-Europe
- International Commission of Jurists (Международната комисия на юристите)
- International Federation for Human Rights (Международната федерация по правата на човека)
- International Press Institute (Международния институт по печата)
- Lifelong learning Platform (Платформата за учене през целия живот)
- Open Society Justice Initiative/Open Society European Policy Institute (Инициативата за правосъдие на фондация „Отворено общество“/Института за европейски политики на фондация „Отворено общество“)
- Reporters without Borders („Репортери без граници“)
- Transparency International EU („Прозрачност без граници“ ЕС)